

**Podsumowanie Obrad Sekcji Pozaeuropejskich Tradycji Filozofii
XII Polskiego Zjazdu Filozoficznego w Łodzi
11-16.09.2023 r.**

I am sorry, that I have not managed to prepare in English these conclusions of the proceedings of our Section.

Sekcja Pozaeuropejskich Tradycji Filozofii XII Polskiego Zjazdu Filozoficznego to **największa i zarazem najbardziej międzynarodowa sekcja poświęcona filozofiom Wschodu w historii Polskich Zjazdów Filozoficznych.**

Pierwszy raz Sekcja Filozofii Wschodu została wyodrębniona w ramach IX Polskiego Zjazdu Filozoficznego w Wiśle (2012 r.). Program Sekcji obejmował 16 referatów naukowców reprezentujących polskie instytucje naukowe. Sekcji przewodniczyła prof. Beata Szymańska.

Drugi raz sekcja Filozofii Wschodu miała miejsce w ramach X Polskiego Zjazdu Filozoficznego w Poznaniu (2015 r.). Program sekcji obejmował 12 referatów: 11 polskich naukowców i 1 naukowca zagranicznego. Sekcji przewodniczył prof. Krzysztof Kosior.

W czasie następnego, XI Polskiego Zjazdu Filozoficznego w Lublinie (2019) nie przewidziano osobnej sekcji poświęconej filozofiom Wschodu, a jedynie w ramach Sekcji Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej zorganizowano podsekcję (symposium specjalne) „Filozofii Wschodu”. W czasie Symposium wygłoszono 4 referaty – autorstwa polskich badaczy. Przewodniczył Symposium śp. prof. Paweł Sajdek.

Na obrady zaakceptowano 25 zgłoszonych odczytów, a ostateczny program przewidywał 23 referaty (z czego dwa odbyły się drogą online, a jeden referat został przysłany do odczytania), w tym 6 wystąpień uczonych zagranicznych: z Indii, Indonezji i Ukrainy, oraz badaczy z Tybetu i Wielkiej Brytanii aktualnie afiliowanych w Austrii (jeden odczyt badaczki z Wietnamu się nie odbył z nieznanych przyczyn). Obrady sekcji trwały 4 dni, były podzielone na 6 sesji. Sesja I rozpoczęła się debatą (multidyscyplinarną) pod tytułem: „Czy Konfucjusz był relatywistą moralnym? Na marginesie najnowszej przekładu Lunyu Katarzy Pejdy”, po czym nastąpił blok poświęcony filozofii chińskiej, obejmujący 5 odczytów. Następnie mieliśmy dwa odczyty online, pierwszy dot. współczesnej indonezyjskiej filozofii politycznej, drugi dot. tradycyjnej myśli inkaskiej kontynuowanej w postaci przedstawieniowej i oralnej w współczesnym Peru i krajach sąsiednich. Kolejne sesje objęły 8 referatów dot. filozofii indyjskiej, w tym jeden na temat wspólnych, praindoeuropejskich źródeł filozofii indyjskiej i greckiej, i jeden na temat współczesnej (teoretycznej i praktycznej) recepcji myśli

indyjskiej na gruncie polskim. Blok ten otworzył odczyt dotyczący sposobu rozumienia terminu „filozofia indyjska” na gruncie epistemologicznym, a zamknął odczyt metafizyczny, porządkujący zarzuty przeciwników przyznania miana „filozofii” odrębnym tradycjom pozaeuropejskim, oraz odpowiedzi na nie. Ostatni blok 6 odczytów dotyczył filozofii buddyjskiej (lub jej pogranicza) w Indiach (źródła sanskryckie), Tybecie i Japonii.

Jeśli chodzi o klasyfikację odczytów wg dyscyplin filozoficznych, ze względu na poruszaną problematykę, to wygląda ona następująco (ze względu na multidyscyplinarność niektórych odczytów, nie sumuje się do 100%):

- 10 dotyczyło kwestii epistemologicznych i filozofii języka (tematyka dominująca)
- 4 poruszały kwestie z pogranicza filozofii i religii
- 4 miały charakter metafizyczny
- 4 obejmowały zagadnienia z zakresu współczesnej recepcji myśli tradycyjnej
- 3 dotyczyły kwestii z zakresu historii filozofii (w tym jeden – praźródło filozofii)
- 3 poruszały problematykę ontologiczną
- 3 dotyczyły kwestii etycznych
- 3 dotyczyły w całości lub częściowo problematyki feministycznej
- 2 poruszały kwestie z zakresu nauczania filozofii.
- 2 z zakresu soteriologii.

oraz 1 dotyczący filozofii politycznej.

Debata, jak to debata, jak zaznaczano miała charakter multidyscyplinarny.

W ramach sesji odbyły się także dwa pokazy promocyjne czworga badaczy („Show Book Sessions”) dotyczące publikacji własnych opublikowanych w czasie ostatnich 5 lat lub będących w druku.

W czasie ostatniej sesji wspomnieliśmy także naszych Kolegów, którzy odeszli od nas od poprzedniego Zjazdu, a bez których obraz badań nad filozofiami Wschodu w Polsce byłby zupełnie inny, (w porządku chronologicznym) śp. śp. ks. prof. Andrzeja Maryniarczyka (KUL – red. naczelnego Powszechnej Encyklopedii Filozofii), prof. Pawła Sajdka (KUL – Un.Ped. w Krakowie), dra Artura Karpa (UW). W chwili obecnej wypada mi dodać do tej listy śp. Ireneusza Kanię (niezależnego badacza i tłumacza).

Sekcja Pozaeuropejskich Tradycji Filozofii wyraża jak najserdeczniejsze podziękowania Organizatorom, którzy zaplanowali tę sekcję, umożliwiającą badaczom filozofii Wschodu podzielenie się wynikami swoich badań i pomysłami.

Jako Przewodniczący Sekcji chciałem niniejszym bardzo serdecznie podziękować wszystkim Państwu, którzy wzięli aktywny udział w obradach naszej Sekcji poprzez przygotowanie i wygłoszenie odczytów, a także poprzez udział w dyskusji, a także poprzez moderowania poszczególnych sesji. Ja ze swej strony chciałem także bardzo serdecznie podziękować Pani Dr hab. Olenie Łucyszynie, która mnie bardzo aktywnie wspierała, a często też wyřęcała, przez cały czas przygotowywania obrad, w czasie ich trwania i w okresie pewnych niezbędnych działań końcowych po zamknięciu Zjazdu (w tym także w przygotowaniu niniejszego podsumowania).

Dziękuję bardzo także naszym słuchaczom, którzy sami nie wygłaszając odczytów przysłuchiwali się obradom i zabierali głos w dyskusji. To dla Was tam byliśmy! Bardzo cieszymy się, że byliście z nami, ponieważ dzięki temu mamy nadzieję, że odczyty w naszej Sekcji nie służyły tylko podzieleniu się wynikami naszych badań z naszymi Koleżankami i Kolegami, ale odegrały też pewną rolę w promocji badań nad filozofiami pozaeuropejskimi w szerszym gronie. W tym miejscu warto będzie przypomnieć, że Obrady sekcji były promowane poprzez zaproszenie z deklaracją programową (m.in. zamieszczone na stronach Zjazdu: wersja polska i angielska:

<https://www.zjazdfilozoficzny.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Filozoficzno-Historyczny/Konferencje/Zjazd_Filozoficzny/Zaproszenie_Sekcja_Pozaeuropejskich_Tradycji_Filozoficznych.pdf>,
<https://www.zjazdfilozoficzny.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Filozoficzno-Historyczny/Konferencje/Zjazd_Filozoficzny/Invitation_Section_of_Non-Western_Philosophical_Traditions.pdf>

oraz szczegółowy program obrad Sekcji, ze streszczeniami polskimi i angielskimi wszystkich 25 zaakceptowanych odczytów (j.w.)

<https://www.zjazdfilozoficzny.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Filozoficzno-Historyczny/Konferencje/Zjazd_Filozoficzny/Porzadek_obrad_w_Sekcji_PETF_NWTPh_ostateczny.pdf>,

wywiad pisemny poprzedzający Zjazd <<https://filozofuj.eu/maciej-zieba-o-sekcji-pozaeuropejskich-tradycji-filozofii-12-pzf/>>, zamieszczony na stronach internetowych „Filozofuj!” oraz wywiad udzielony redakcji „Filozofuj.eu!” sfilmowany w czasie obrad Zjazdu (linku nie udało mi się ustalić).

Szczególne podziękowanie należy się także Konsulom RP w Mumbaju oraz w Dżakarcie, Panom Damianowi Irzykowi i Jakubowi Żaczkowi, za zrozumienie trudnych sytuacji i życzliwą współpracę w kwestii procedur wizowych wobec naszych prelegentów z zagranicy.

Na koniec chciałem przekazać wszystkim tym, którzy jeszcze nie zdecydowali, gdzie opublikują artykuły będące rezultatem wygłoszonych odczytów, zaproszenie do ich publikacji:

* w języku angielskim – w czasopiśmie „Acta Asiatica Varsoviensia” (do czego zachęcała podczas naszych obrad dr hab. Olena Łucyszyna), link: <<http://www.aav.iksiopan.pl/>>

* w języku polskim – w czasopiśmie „Kwartalnik Filozoficzny” (do czego w dn. 06.10 zaprosił nas: Redaktor Naczelny prof. Władysław Stróżewski) Szanowni Państwo, prosimy o przesłanie do Uczestników Zjazdu informacji o możliwości publikacji tekstów związanych z wystąpieniami podczas Zjazdu w „Kwartalniku Filozoficznym”. Zapraszamy Przewodniczących Sekcji do składania propozycji bloków tematycznych w ramach numeru. Z wyrazami szacunku, Władysław Stróżewski).
<<https://pau.krakow.pl/index.php/pl/wydawnictwo/strony-czasopism/kwartalnik-filozoficzny>>.

dr Maciej St. Zięba

Przewodniczący Sekcji Pozaeuropejskich Tradycji Filozofii

Lublin, 14.10.2023

Informacje o poprzednich Polskich Zjazdach Filozoficznych uzyskano z nast. źródeł:

1) Mirella Nawracała-Urban, Zjazdy filozoficzne w Polsce, w: *Encyklopedia Filozofii Polskiej*, wyd. Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin <<http://www.ptta.pl/efp/pdf/z/zjazdyf.pdf>>

2) Antoni Skowroński, Sprawozdanie z IX Polskiego Zjazdu Filozoficznego, Gliwice-Katowice-Wisła 17-21 września 2012 r., w: „Studia Elckie” 2012 <https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Studia_Elckie/Studia_Elckie-r2012-t14/Studia_Elckie-r2012-t14-s557-562/Studia_Elckie-r2012-t14-s557-562.pdf>

3) Drukowane programy trzech poprzednich zjazdów.